

**Сутнісна характеристика
світового ринку товарів і
послуг**

 ЧАСТИНА 1

Основи поняття ринку товарів і послуг

Розуміння фундаментальних принципів функціонування світового ринку є ключем до аналізу глобальних економічних процесів. Ринок товарів і послуг становить основу міжнародних економічних відносин, де взаємодіють різні учасники та формуються ціни.

Що таке ринок товарів і послуг?

Ключові характеристики

Ринок товарів і послуг являє собою складну економічну систему, де відбувається обмін матеріальних і нематеріальних благ

Сфера обміну

Взаємодія між виробниками та споживачами

Економічні відносини

Формуються під впливом попиту і пропозиції

Види ринків за географічним охопленням

Внутрішній ринок

Обслуговує потреби споживачів виключно всередині країни, забезпечуючи циркуляцію товарів і послуг в межах національних кордонів

Національний ринок

Внутрішній ринок з орієнтацією на іноземних покупців, що поєднує внутрішнє споживання з експортною діяльністю

Міжнародний ринок

Частина національних ринків, безпосередньо пов'язана з зовнішньою торгівлею та глобальними економічними процесами

Глобальна мережа торгівлі

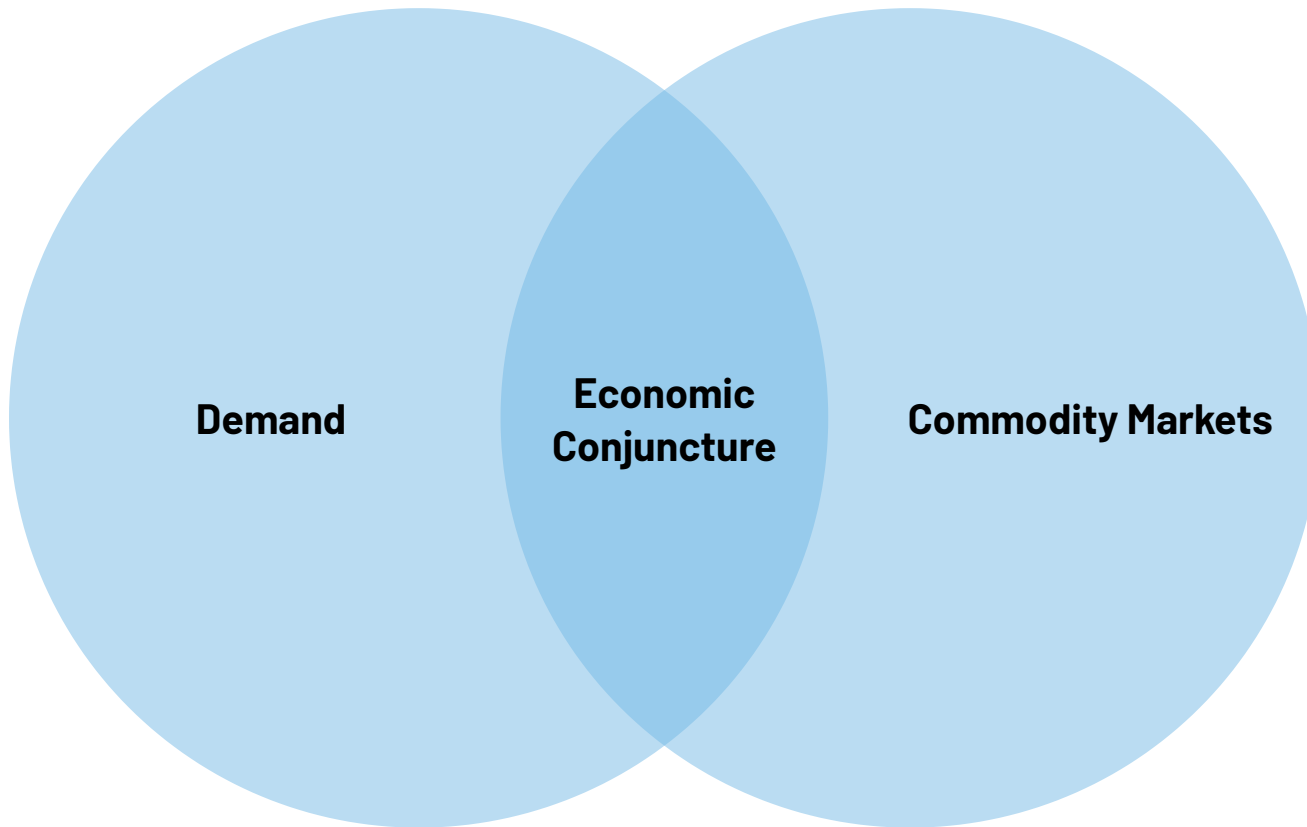
Візуалізація руху товарів і послуг між різними регіонами світу, що демонструє взаємозалежність сучасної економіки

 ЧАСТИНА 2

Взаємозв'язки господарської кон'юнктури і товарних ринків

Господарська кон'юнктура являє собою сукупність умов, що визначають становище на ринку. Вона охоплює динаміку виробництва, торгівлі, цін, зайнятості та інших економічних показників у певний період часу.

Господарська кон'юнктура і ринок

Взаємозв'язок ключових елементів ринкової системи

Визначення попиту

Кон'юнктура визначає обсяги попиту і пропозиції в різних галузях економіки

Формування ринків

Галузі матеріального виробництва формують товарні ринки

Реакція на зміни

Ринок швидко реагує на зміни в економіці, технологіях та політиці

Торгівля як ключова риса ринку

Обмін ресурсів

Торгівля забезпечує ефективний обмін і раціональний розподіл ресурсів між різними економічними суб'єктами та країнами

Стимул розвитку

Міжнародна торгівля стимулює розвиток виробництва, інновації та економічну спеціалізацію держав

Мультиплікативний ефект

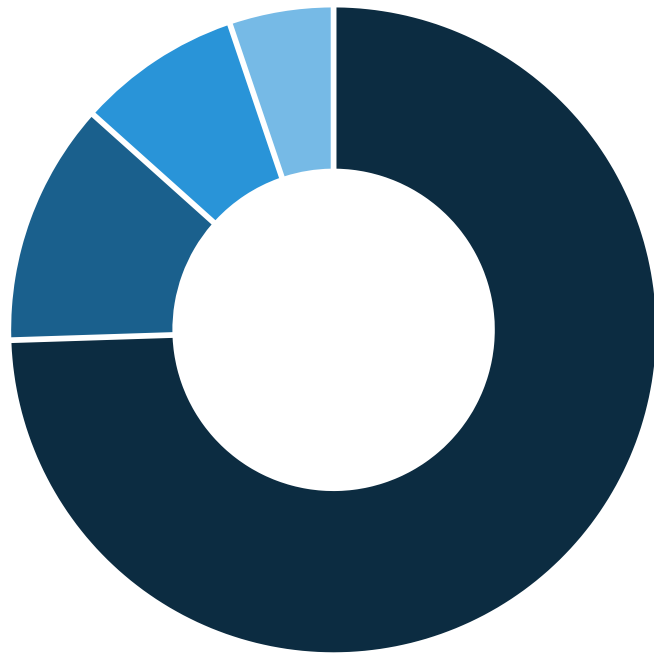
За кожні 10% зростання виробництва світова торгівля зростає на 16%, демонструючи потужний економічний ефект

◇ ЧАСТИНА 3

Структура світового ринку товарів і послуг

Світовий ринок має складну багаторівневу структуру, яка включає товарний, галузевий та соціально-економічний аспекти. Розуміння цієї структури є ключовим для аналізу глобальних торговельних процесів.

Товарна структура світового ринку

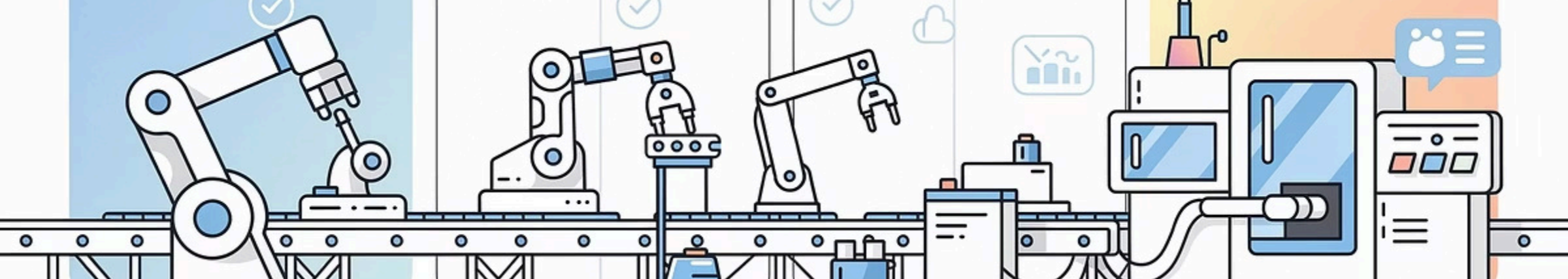
■ Обробна промисловість   ■ Сировина   ■ Продовольство   ■ Інше

Домінування обробної промисловості

Понад 75% світового товарообігу припадає на продукцію обробної промисловості, що підкреслює високий ступінь індустріалізації глобальної економіки.

Основні групи: машини та обладнання, транспортні засоби, хімічні товари, електроніка та високотехнологічна продукція.

Частка сировини і продовольства поступово зменшується до 20%, що відображає перехід до постіндустріальної економіки.

Галузева структура ринку

Високі технології

Високотехнологічні товари і наукомісткі послуги домінують у світовій торгівлі

Цифрові послуги

Розвиток ІТ, фінансових, туристичних та консалтингових послуг

ТНК

Зростання ролі транснаціональних корпорацій у світовій економіці

Соціально-економічна структура ринку

Взаємозалежність

Глибока інтеграція між країнами з різним рівнем економічного розвитку

Нові гравці

Зростаюча роль індустріальних країн і країн з перехідною економікою

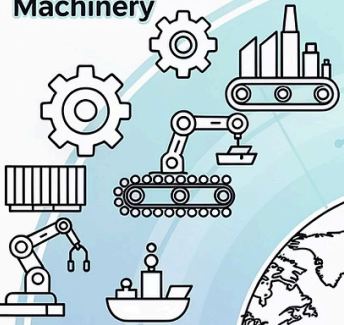

Глобалізація

Вплив глобалізації і цифровізації на трансформацію ринкових процесів

Menbal Exports

Machinery

Raw Materials

Service Exports

Структура світового експорту

Візуальне представлення розподілу основних категорій товарів і послуг у міжнародній торгівлі

 ЧАСТИНА 4

Закономірності розвитку товарних ринків

Розвиток світового ринку товарів і послуг підпорядковується певним закономірностям, що визначають динаміку та напрямки трансформації глобальної торгівлі у довгостроковій перспективі.

Фактори розвитку світового ринку

Технічний прогрес

Цифровізація економіки, електронна комерція та розвиток цифрових платформ змінюють ландшафт світової торгівлі

ТНК як драйвери

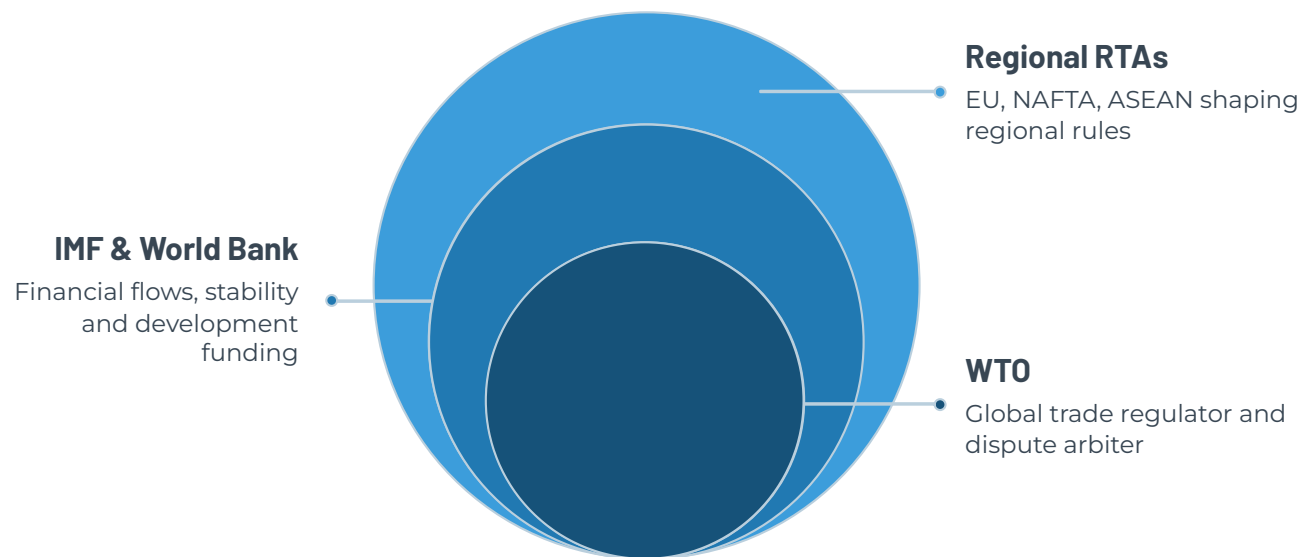
Активність транснаціональних корпорацій формує глобальні ланцюги вартості та визначає структуру світового ринку

Політичні зміни

Торговельні угоди, протекціонізм та регуляторні реформи впливають на напрямки міжнародної торгівлі

Вплив глобальних інституцій

Ієрархія міжнародних економічних інституцій

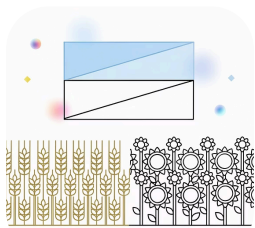
Регулятори світової торгівлі

- **Світова організація торгівлі (СОТ)** — головний регулятор міжнародної торгівлі, встановлює правила та вирішує суперечки
- **МВФ і Світовий банк** — підтримка фінансових потоків, стабілізація валютних курсів
- **Регіональні угоди** — ЄС, НАФТА, АСЕАН створюють преференційні умови для торгівлі

Україна на світовому ринку товарів і послуг

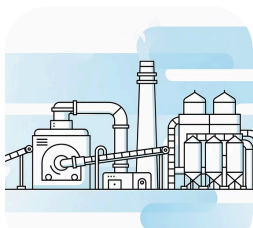
Україна займає важливе місце у світовій економіці завдяки потужному аграрному сектору, розвиненій металургії та динамічно зростаючій IT-індустрії. Інтеграція до глобальних ринків відкриває нові можливості для економічного зростання.

Позиція України у світовому ринку

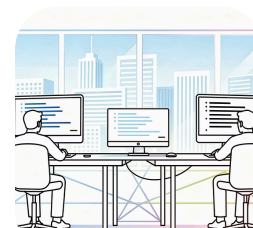
Аграрний експорт

Один із найбільших світових експортерів сільськогосподарської продукції: кукурудза, пшениця, соняшникова олія

Металургія

Традиційний експорт металургійної продукції: чавун, сталь, прокат

ІТ-сектор

Швидке зростання експорту ІТ-послуг як новий драйвер економічного розвитку

Світовий ринок – це динамічна система взаємозалежностей

Основа економіки

Ринок товарів і послуг становить фундамент глобальної економічної системи

Фактори розвитку

Технології, політика та міжнародна співпраця визначають динаміку ринку

Потенціал України

Україна має всі можливості для посилення своєї ролі у світовій торгівлі